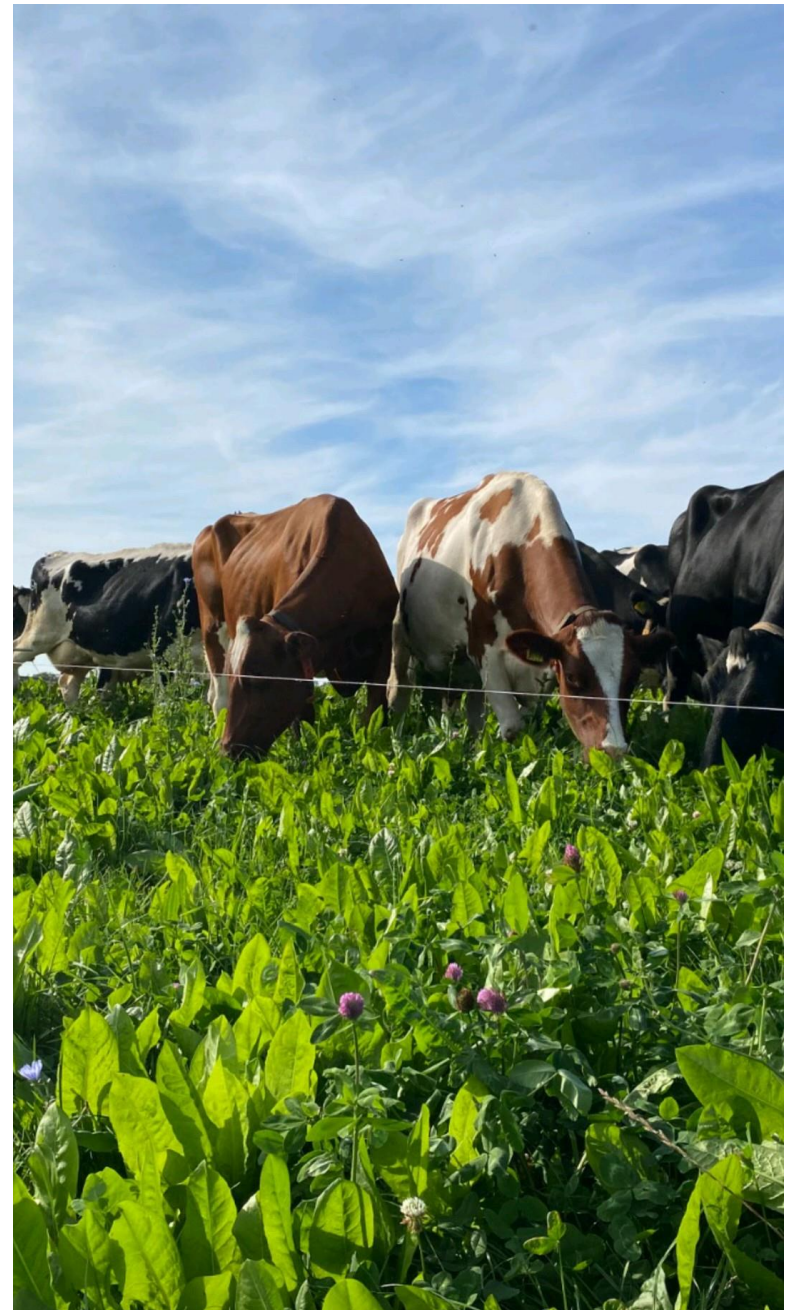

Koeien, Kruiden en Kansen

Perspectieven voor kruidenrijk
grasland

23 februari 2023, Kerkemeijer

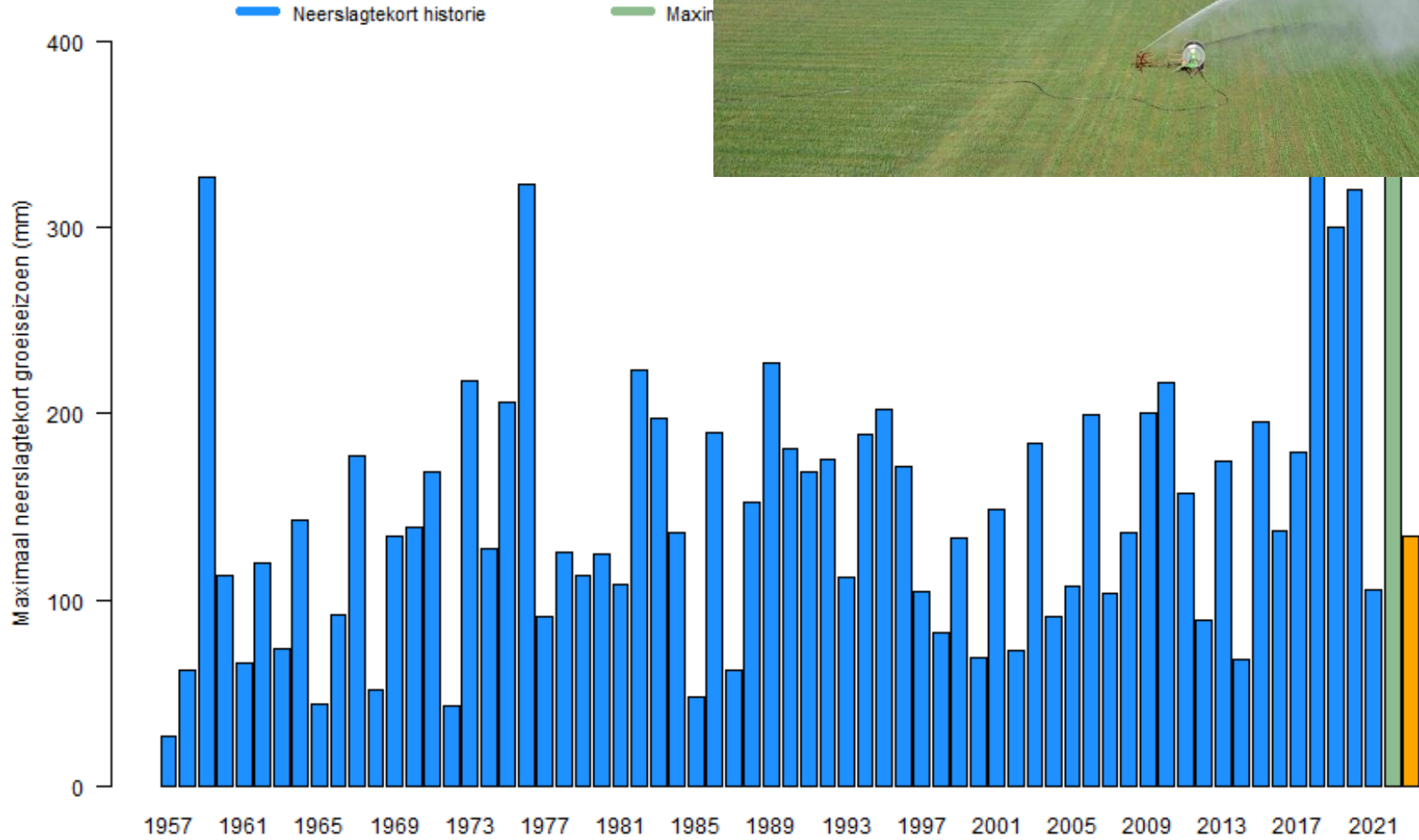

Waarom kruidenrijk grasland?

Klimaat adaptatie → Hoe pas ik mijn bedrijfsvoering aan op de veranderingen in het klimaat? Is mijn bedrijf weerbaar genoeg om de klimaat risico's op te vangen?

Drijfveren op met kruidenrijk grasland te beginnen:

- Droogte en hitte
- Ruwvoer tekorten
- Voederwaarde en smakelijkheid
- Bodemvruchtbaarheid
- Dure kunstmest
- Vruchtwisseling versus blijvend grasland

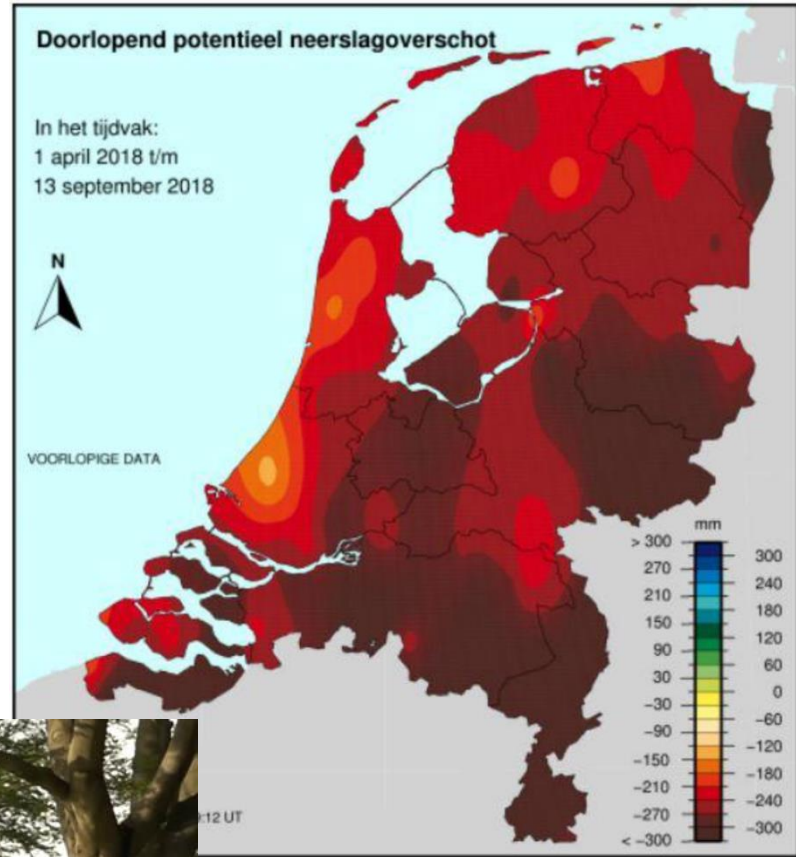
Waarom kruidenrijk grasland?

Klimaat mitigatie → Een gezamenlijke opgave om de opwarming van de aarde tegen te gaan en biodiversiteit te herstellen.

Drijfveren om met kruidenrijk grasland te beginnen:

- Geen monocultuur maar mengsels → herstel biodiversiteit
- GLB → bufferstroken, ecoregelingen
- Lagere CO₂ footprint → Beloningen via de zuivelketen of rechtstreeks van de retail
- Urgenda initiatieven 1001 hectares

Project KLIMEA 2021-2024

'Op weg naar een Klimaatbestendigere Melkveehouderij in de Achterhoek' (KLIMEA)

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Aanpak project KLIMEA

Hoe raken **extreme droogte en hitte** melkveebedrijven in de Achterhoek?

Welke **maatregelen** kunnen genomen worden om bedrijven klimaatbestendiger te maken? Wat past bij mijn bedrijf?

KLIMEA

- *Kennisgroep melkveehouders KLIMEA*
- *Veldproeven op De Marke (kruiden, irrigatie, klei in zand)*
- *Enquête VKA leden*
- *Modelberekeningen effecten berekening op grasland*
- *Analyse Kringloopwijzer data*

Vorbereiden op klimaatverandering

“Regeren is vooruitkijken! Met klimaatverandering komen er veranderingen op ons af waar we ons op moeten en kúnnen voorbereiden.”

Marion de Vries – projectleider KLIMEA

“Kruidenrijk grasland is één van de oplossingen die kan bijdragen aan een klimaatbestendiger bedrijf.”

Waarom een praktijkstudiedag over kruidenrijk grasland?

- Kennis neemt snel toe, maar ook veel vragen!
  - *Hoe maak ik melk van kruidenrijk grasland?*
  - *Welke kruiden passen bij mijn bedrijf en bouwplan?*
  - *Welke kostenbesparingen en beloningen mag ik verwachten?*
  - *Wat draagt het bij aan biodiversiteit en de bodem?*
  - *Welke kruiden zijn standvastig en klimaatbestendig?*
  - *Hoe beheer ik kruidenrijk? Hoe gaan we om met onkruiden?*

- 10.30   Opening door dagvoorzitter **John Koeleman** (VKA)
- 10.40   **Nick van Eekeren** (Louis Bolk Instituut): *'Productiviteit en biodiversiteit van productief en extensief kruidenrijk grasland'*
- 11.10   **Tom Gunnewijk** (melkveehouder): *'Praktijkervaringen met beweiden op kruidenrijk grasland'*
- 11.40   **Ruth IJspeert** (FrieslandCampina): *'Beloningen voor kruidenrijk grasland'*
- 12.00   - LUNCH -
- 13.00   **Ronald van Hal** (ForFarmers): *'Slagingskansen van kruiden in grasland'*
- 13.30   **Herman van Schooten** (Wageningen Livestock Research): *'Nieuw onderzoek naar opbrengsten van graskruidenmengsels onder droogte omstandigheden'*
- 13.50   **André de Groot** (melkveehouder): *'Praktijkervaringen met kruidenrijk grasland bij extensieve bedrijfsvoering'*
- 14.20   Panel discussie
- 15.00   Afsluiting